

Sygn. akt IX Ca 1159/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciepek
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa M. B. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Ostródzie i Prokuraturze Rejonowej w Ostródzie

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Mławie IX Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Działdowie z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt IX C 57/13,

I. oddala apelację;

II. przyznaje adwokatowi P. R. ze Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Olsztynie tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) obejmującą podatek od towarów i usług oraz kwotę 132,89 zł (sto trzydzieści dwa złote osiemdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu wydatków.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Dorota Ciepek

Sygn. akt IX Ca 1159/16

UZASADNIENIE

Powód M. B. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Ostródzie i Prokuratury Rejonowej w Ostródzie solidarnie kwoty 9.227,10 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że funkcjonariusze publiczni tych jednostek organizacyjnych rozmyślnym działaniem i zaniechaniem aktywnie ukrywali stan faktyczny sprawy, z którą powód zwrócił się do tych organów. Dotyczyła ona bezprawnego i przestępnego pobrania kwoty, której część stanowi żądanie niniejszego pozwu, przez byłą żonę powoda

i jego syna, z konta, na którym znajdowały się zgromadzone przez zmarłą matkę powoda środki pieniężne w markach niemieckich, które stanowiły własność powoda nabytą w drodze dziedziczenia. Pozostała część kwoty stanowi utracone korzyści, bowiem powód przez kilkanaście lat nie dysponował odziedziczoną kwotą.

Pozwany Skarb Państwa - Sąd Rejonowy w Ostródzie wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniósł, że powód nie wykazał odpowiedzialności Skarbu Państwa z art. 417 k.c. Powód nie przedstawił również postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po matce dlatego nie wiadomo czy środki pieniężne wskazane w pozwie stanowiły jego własność. Zaznaczył, iż działania pozwanego związane z przedmiotową sprawą były zgodne z prawem.

Pozwany Skarb Państwa - Prokuratura Rejonowa w Ostródzie wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu podniósł, że czynności prowadzone w sprawie zgłoszonej przez powoda nie wykazały popełnienia faktu przestępstwa, w związku z czym postępowanie zostało umorzone, a zażalenie na to postanowienie zostało pozostawione bez rozpoznania z uwagi na jego wniesienie po terminie. Zarzucił brak przesłanek z art. 417 k.c.

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy w Mławie IX Zamiejscowy Wydział Cywilny w Działdowie oddalił powództwo. Przyznał adw. P. R. z Kancelarii Adwokackiej w D. kwotę 2.214 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu i nakazał wypłacić powyższą należność ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Mławie.

Sąd Rejonowy ustalił, że w Prokuraturze Rejonowej w Ostródzie toczyło się dochodzenie na skutek zawiadomienia powoda o czyn z art. 278 § 1 kk w sprawie sygn. akt Ds 4324.

W toku tego postępowania ustalono, że syn powoda M. B. (2) pobrał z konta bankowego matki powoda kwotę ok. 3500 DM. Syn powoda i żona powoda twierdzili wówczas, że kwota ta miała zostać przekazana powodowi na opłacenie zaległych składek ZUS. Powód temu zaprzeczał. Przeprowadzone postępowanie dowodowe w tym przesłuchanie świadków, konfrontacje nie doprowadziły do ustalenia, że doszło do popełnienia przestępstwa kradzieży w/w kwoty. Nie zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe po matce powoda.

W rezultacie postępowanie karne zostało postanowieniem z dnia 28.01.2004 r. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. umorzone wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przestępstwa. Powód złożył zażalenie na powyższe postanowienie, jednak postanowieniem Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 25.05.2004 r. sygn. akt 1 Kp 143/04, zostało ono pozostawione bez dalszego biegu z uwagi na złożenie tego zażalenia z uchybieniem 7 - dniowego terminu do złożenia zażalenia.

Powód był opiekunem prawnym swojej siostry ubezwłasnowolnionej całkowicie E. B.. W wyniku umieszczenia siostry powoda w placówce poza obszarem Sądu Opiekuńczego w O. został ustanowiony dla niej nowy opiekun. K. K. sporządziła jeden kuratorski wywiad środowiskowy z powodem w sprawie opiekuńczej siostry powoda (sygn. akt III Op 9/01 Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ostródzie). Żądanie powoda co do uzupełnienia tego wywiadu nie zostało uwzględnione. Toczyły się następujące sprawy: sygn. VS 1/09 Wydziału Cywilnego Rodzinnego Sądu Okręgowego w Elblągu, sygn. I S 4/12, sygn. I S 6/12, sygn. I S 7/12, sygn. I S 8/12, sygn. I S 10/12, sygn. I S 23/12, sygn. I S 24/12, sygn. I S 35/12 I Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Elblągu, sygn. III RNs 73/01 - III Op 9/01 III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ostródzie, sygn. III Re 278/02 III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ostródzie, sygn. akt III Op 18/10 III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Olsztynie, sygn. III Op 29/10 III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Olsztynie, sygn. II K 140/13 II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Ostródzie, sygn. II Kp 143/04 II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Ostródzie, sygn. 1 Ds. 4324/03, sygn. 1 Ds. 4325/03, sygn. 1 Ds. 715/04, sygn. 1 Ds. 1765/04, sygn. 1 Ds. 358/05, sygn. 1 Ds. 3/08, sygn. 1 Ds. 1099/09, sygn. 1 Ds. 2151/09, sygn. 1 Ds. 243/10 Prokuratury Rejonowej w Ostródzie. Został także sporządzony wykaz spraw karnych jakie toczyły się wskutek inicjatywy powoda.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa określonych w art. 417 k.c. Nie przedstawił bowiem dowodów na poparcie swoich twierdzeń, a zatem przede wszystkim kradzieży pieniędzy z konta dewizowego. Sąd wskazał, że podnoszone przez powoda okoliczności były oceniane przez Prokuraturę i Sąd. Liczba prowadzonych postępowań świadczy, że nie pozostawały one w bezczynności. Okoliczność, że powód przedstawia inną ocenę faktów i dowodów nie może prowadzić do uwzględnienia jego roszczenia.

Powyższy wyrok, co do punktu I oddalającego powództwo zaskarżył powód. W apelacji zarzucił naruszenie:

- art. 233 k.p.c. poprzez dowolną, tj. wybiórczą, a nie swobodną ocenę dowodów oraz nierozważenie całego materiału dowodowego w sposób wszechstronny, poprzez niedokonanie przez Sąd orzekający oceny znacznej części materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności pominięto: obszernie wyjaśnienia składane przez powoda w sprawie, argumentację przytoczoną w pismach procesowych strony powodowej, dowody z akt zawnioskowanych przez stronę powodową, gdzie w pismach procesowych wyjaśniano, na jakie okoliczności powód wnosi o przeprowadzenie dowodów z tych akt. Pominięcie dokonania oceny znacznej części materiału dowodowego (co wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku) nie spełnia wymagań zawartych w art. 328 § 2 k.p.c.;

- art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. poprzez niedopuszczenie dowodów zawartych w piśmie strony powodowej z dnia 6 czerwca 2014r., w tym zeznań świadków, o przeprowadzenie których powód prosił, a które zdaniem powoda mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Działdowie do ponownego rozpoznania. Wniósł o przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych w piśmie procesowym z 6 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i trafnie dokonał jego oceny prawnej. Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Nie stwierdza jednocześnie naruszeń prawa materialnego i procesowego.

Stosownie do art. 417 § 1 k.c. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Przesłankami odpowiedzialności Skarbu Państwa są zatem: wyrządzenie szkody przez funkcjonariusza państwowego, bezprawne działanie lub zaniechanie tego funkcjonariusza, normalny związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem funkcjonariusza, a wyrządzoną szkodą i wyrządzenie szkody przy wykonywaniu władzy publicznej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2003r., I CKN 229/01, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00).

Zgodnie z ogólną regułą zawartą w art. 6 k.c., to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia wszystkich wskazanych wyżej przesłanek, a zatem wykazania, iż w wyniku bezprawnego działania funkcjonariuszy publicznych powód poniósł szkodę.

W odniesieniu do przesłanki bezprawności działania lub zaniechania funkcjonariusza publicznego w orzecznictwie przyjmuje się, że jest ona rozumiana jako zachowanie kolidujące z porządkiem prawnym, polegające na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 listopada 2015 r., VI ACa 1593/14). W innym wyroku Sąd Najwyższy stwierdził z kolei, że zachowanie się funkcjonariusza państwowego jest bezprawne, jeżeli pozostaje w sprzeczności z obowiązującym porządkiem prawnym (bądź funkcjonariusz nie podejmuje działań do podjęcia których był zobowiązany). Podkreślić również należy, iż bezprawność działania (zaniechania) funkcjonariusza państwowego jest konieczną przesłanką odpowiedzialności Skarbu Państwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 20002r., I CKN 581/99).

W orzecznictwie podkreśla się, że przy ocenie przesłanki bezprawności niezbędne jest, odróżnienie czynności podejmowanych w wykonaniu ustawowych obowiązków od zachowań będących ich naruszeniem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2016 r.).

Podkreślić należy, że podejmowane przez Sąd Rejonowy w Giżycku i Prokuraturę Rejonową w Giżycku czynności były realizacją ustawowych obowiązków w zakresie postępowania przygotowawczego, a kwestia ich ewentualnego naruszenia była przedmiotem kontroli instancyjnej.

Należy jednak przede wszystkim wskazać, iż badanie przesłanki bezprawności w postępowaniu cywilnym w odniesieniu do określonych grup funkcjonariuszy publicznych jest ograniczone. Jak wskazał bowiem Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 sierpnia 2016 r. (I ACa 1459/15), ocena czy zastosowany środek był adekwatny, właściwy oraz czy zachodziły podstawy do jego zmiany albo uchylecia, pozostaje poza zakresem kognicji sądu orzekającego w sprawie dotyczącej naprawienia szkody i krzywdy wyrządzonej czynem niedozwolonym Skarbowi Państwa, czyli który wymaga zbadania przesłanek z art. 417 k.c. Skuteczne dochodzenie odpowiedzialności przewidzianej tym przepisem wymaga więc wykazania bezprawności działania przy wykonywaniu władzy publicznej we właściwym postępowaniu do stwierdzenia, że zastosowane wobec powoda środki były bezprawne.

Takich dowodów, które pochodziłyby z innych postępowań wykazujących bezprawność działania funkcjonariuszy publicznych, wobec których powód wywodzi odpowiedzialność, nie przedstawiono w niniejszej sprawie. Wręcz przeciwnie. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wszystkie działania funkcjonariuszy publicznych, które miały według powoda prowadzić do odpowiedzialności Skarbu Państwa, a zatem postanowienie Prokuratury Rejonowej w Ostródzie z dnia 28.01.2004 r. umarzające postępowanie zainicjowane przez M. B. (1) oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 25.05.2004 r. pozostawiające bez biegu zażalenie M. B. (1) na powyższe postanowienie Prokuratury były podejmowane w ramach określonej przez ustawodawcę procedury. Postanowienia te zostały wydane w toku postępowania karnego, a zatem dokonane w ramach ustawowych zachowań funkcjonariuszy publicznych. Sąd cywilny nie jest przy tym uprawniony do badania legalności podejmowanych przez te organy działań, gdyż naruszałoby to integralność postępowania karnego. Nie jest władny oceniać, czy funkcjonariusz w toku postępowania przygotowawczego działał zgodnie z prawem. Dopuszczenie badania tych kwestii przez sąd cywilny oznaczałoby dopuszczenie dwutorowości postępowania sądowego (wyroki Sądu Najwyższego z 22.02.2012r., IV CSK 276/11, z 10.05.2012r., IV CSK 473/11). Przepisy kodeksu postępowania karnego przewidują drogę dochodzenia praw w razie ich naruszenia (lub zagrożenia) działaniami funkcjonariuszy. Zresztą powód skorzystał z tego prawa wnioskując o wszczęcie postępowań przygotowawczych w bardzo dużej ilości spraw. Żadne z nich nie wykazało bezprawności działania funkcjonariusza publicznego, a odwołania nie były uwzględniane, zaś decyzje utrzymywane w mocy przez jednostkę rozpoznającą odwołania powoda. Należy podkreślić, że nawet błędne zastosowanie prawa materialnego przez organ władzy publicznej w toku przewidzianego przez prawo postępowania nie jest równoznaczne z bezprawnością działania. Ustawodawca przewidział inne środki ochrony osoby dotkniętej błędną decyzją organu władzy publicznej. Środki te polegają na stworzeniu odpowiedniego systemu odwoławczego.

W tej sytuacji niezasadnym było sięgnięcie przez powoda do cywilnoprawnych środków ochrony jego praw. Bez względu na to, czy postępowanie publicznoprawne zostało niesłusznie wszczęte, bądź niesłusznie odmówiono jego wszczęcia, bądź w jego toku zostały wydane błędne decyzje, stronie przysługuje jedynie ochrona prawna przewidziana w ramach określonych procedur.

Za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, w oparciu o wszechstronną analizę materiału dowodowego, nienaruszającą przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99). Stwierdzić także należy, iż jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak

jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00). Apelacja tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów oraz oparte na niej wnioski były dotknięte powyższymi uchybieniami. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny dowodów.

Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej unormowanej w art. 417 jest obok bezprawności również szkoda w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. Przez szkodę należy rozumieć szkodę majątkową i szkodę niematerialną (krzywdę). Szkoda to powstała wbrew woli poszkodowanego różnica pomiędzy obecnym jego stanem majątkowym a tym stanem jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (wyroki Sądu Najwyższego z 11.07.1957r., 2CR 304/57 i z 22.11.1963r., III PO 31/63).

Powód nie udowodnił by środki pieniężne, które według jego twierdzeń zostały pobrane przez osoby trzecie, stanowiły jego własność. Skoro powód wywodzi prawo do tych środków ze zdarzenia prawnego jakim jest śmierć spadkodawcy, to minimalnym środkiem dowodowym pozwalającym na uznanie praw powoda do majątku spadkowego, a zatem również do przedmiotowych pieniędzy, jest postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, którego powód nie przedstawił. To zaniechanie powoda nie pozwala na przyjęcie, iż nawet gdyby określone środki zostały pobrane z konta, to rzeczony działaniem wyrządziło uszczerbek w majątku powoda.

Kolejną przesłanką konieczną do przyjęcia odpowiedzialności Skarbu Państwa w niniejszej sprawie był związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem funkcjonariuszy publicznych a szkodą. Chodzi o powiązanie obu zdarzeń tego rodzaju, iż można przyjąć, że jedno zdarzenie wynika z drugiego zdarzenia. Istotny jest przy tym logiczny i nierozzerwalny związek między tymi zdarzeniami, a zatem między działaniem lub zaniechaniem sprawcy a szkodą. Podkreślić należy, że musi to być adekwatny związek przyczynowy, a zatem nie jakikolwiek związek przyczynowy lecz taki, który w określonych warunkach można uznać za typowy, w sposób normalny prowadzący do określonego skutku.

W niniejszej sprawie brak jest takiego adekwatnego związku przyczynowego między szkodą, gdyby ona hipotetycznie wystąpiła, a działaniami lub zaniechaniami funkcjonariuszy publicznych, którzy odmówili prowadzenia postępowania karnego. Nawet bowiem gdyby postępowanie było prowadzone, to nie miałyby ono wpływu na szkodę, skoro już tylko z twierdzeń powoda wynikało, że wiązał on szkodę (utrata pieniędzy) z działaniami innych osób niż funkcjonariusze publiczni pozwanych jednostek.

Zauważyć należy, iż nawet jednak, gdyby powód wykazał powstanie szkody, która byłaby w adekwatnym związku przyczynowym między działaniami lub zaniechaniami strony pozwanej, to z uwagi na brak wykazania przesłanki bezprawności nie mogło być mowy o odpowiedzialności pozwanego (wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2015 r., I ACa 739/14). Do przyjęcia odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. konieczne jest bowiem wykazanie wszystkich przesłanek określonych w tym przepisie, co nie nastąpiło w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy nie podziela zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. Powód upatruje naruszenia tych przepisów w oddaleniu wniosków dowodowych zawartych w piśmie z dnia 6 czerwca 2014 r., dotyczących przesłuchania świadków.

Pierwszy z tych przepisów określa czasowe ramy powoływania przez stronę okoliczności faktycznych i zgłaszania wniosków dowodowych. Co do zasady, strona może to czynić aż do zamknięcia rozprawy w I instancji. Oddalenie w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków nie było związane z uchybieniem przez powoda właściwego terminu na zgłoszenie tego dowodu lecz z jego merytoryczną bezzasadnością. W konsekwencji podniesiony w apelacji zarzut naruszenia wskazanego przepisu był w istocie bezprzedmiotowy.

Z kolei art. 227 k.p.c. odnosi się do faktów podlegających udowodnieniu, określając, że przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Przepis ten daje Sądowi orzekającemu uprawnienie do selekcji

zgłoszonych dowodów jako skutku przeprowadzonej oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć. Zarzut naruszenia tego przepisu powinien być powiązany z art. 217 § 2 k.p.c., jeśli skarżący wskazuje na pominięcie określonego dowodu w wyniku wadliwej oceny, że nie jest on istotny dla rozstrzygnięcia sprawy (np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r., I CSK 475/10; z dnia 10 marca 2011 r., II UK 306/10; z 15 października 2010 r., III UK 22/10).

W niniejszej sprawie, brak wykazania przez powoda przesłanki bezprawności działania lub zaniechania strony pozwanej, prowadził do wniosku, że nawet wykazanie pozostałych przesłanek odpowiedzialności wskazanych w art. 417 k.c., nie byłoby wystarczające do przyjęcia zasadności zgłoszonego przez powoda powództwa. Sąd oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych w powołanym piśmie powoda nie mogło stanowić naruszenia art. 227 k.p.c.

Wobec braku bezprawności działania pozwanego przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych w postępowaniu apelacyjnym, w tym w piśmie procesowym powoda z dnia 6 czerwca 2014r., nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy i należało je uznać jako powoływane jedynie dla zwłoki. Dlatego Sąd II instancji je oddalił.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 Prawa o adwokaturze z dnia 26 maja 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 ze zm.) zgodnie ze złożonym spisem kosztów.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo